

jouw rechten
jouw leven

'T ZITEMZO

INHOUD

Recht op anders zijn	5
Recht op bescherming als vluchteling	8
Recht op bescherming tegen kinderarbeid	10
Recht op een naam, nationaliteit en identiteit.....	12
Recht op gezondheidszorg	17
Recht op informatie	22
Recht op ontspanning en vrije tijd	24
Recht op privacy.....	27
Recht op wonen, voeding en kleding	30
Recht als dader van een misdrijf.....	32
Recht op bescherming tegen geweld	34
Recht op een eigen mening	37
Recht op onderwijs.....	40
Recht op zorg, opvoeding en familie	44
Hier kan je terecht	47

Na WOII, in 1948, keurden de Verenigde Naties (VN) de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens goed. Deze Verklaring geldt voor alle mensen op aarde. Dat leidde in 1959 tot de Verklaring van de Rechten van het Kind: een oproep aan alle landen ter wereld om aandacht te hebben voor de rechten van minderjarigen. In 1989 keurde de VN het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind goed, het "Kinderrechtenverdrag".

↓

RECHT OP

ZORG, OPVOEDING EN FAMILIE

Je hebt het recht om op te groeien bij je ouders of om contact te houden als je niet met je twee ouders samenleeft (art 9).

FAMILIE IS VEEL MEER DAN OUDERS EN KINDEREN

Ik woon in een leuk en warm Gents gezin. Dat ik geadopteerd ben, ziet niemand, want ik heb geen getinte huid. Alleen mijn naam is niet zo doorsnee. Toen ik 12 was, was ik echt in de ban van alles wat met Bulgarije te maken had. Gelukkig kon ik met mijn vragen altijd bij mijn adoptieouders terecht. Uiteindelijk zijn we, toen ik 13 was, samen op reis gegaan naar mijn geboortedorp. Dit was heel emotioneel maar ik ben oh zo blij dat we die reis hebben gemaakt. Mijn geboortemoeder is overleden, maar ik heb wel andere familieleden ontmoet en veel foto's gemaakt.

Veni, 14

Mijn ouders hebben ruzie met mijn oma en opa. Ze willen niet dat ik hen nog zie. Kan dit zomaar?

Thuis waren er heel wat problemen. Daarom werden mijn broer en ik gescheiden. We werden geplaatst in verschillende voorzieningen.

Ik woonde jaren in een pleeggezin. Nu ik terug thuis ben, wil ik wel contact houden met mijn pleegzus.

Hoe kan je contact houden met iemand die je graag ziet als je ouders hiermee niet akkoord gaan?

In al de voorgaande situaties is er sprake van een 'bijzondere affectieve band' (dit is een speciale emotionele band) met elkaar. Volgens de wet is dit ook een reden om contact te blijven houden. Lukt het niet om dit samen te regelen omdat iemand zich

hiertegen verzet, dan kan de vraag voorgelegd worden aan de familierechter. De rechter zal dan beslissen welk contact mogelijk is, hoeveel keer je bijvoorbeeld naar je grootouders mag of wanneer je op bezoek kan bij je pleegzus.

Ik ben geadopteerd en wil graag op zoek gaan naar mijn geboorteparenten. Hoe pak ik dat best aan?

Het Kinderrechtenverdrag zegt dat je recht hebt om te weten wie je ouders zijn.

In België heb je recht op inzage in je adoptiedossier en zijn er organisaties die helpen bij je zoektocht naar jouw roots. Voor praktische hulp bij je zoektocht kan je terecht bij het Vlaams Centrum voor Adoptie (VCA). Meer info over hoe je dit best aanpakt, vind je via www.kindengezin.be/adoptie/ik-ben-geadopteerd.

WAT ZEGT HET KINDERRECHTENVERDRAG?

Je beide ouders zijn verantwoordelijk voor je opvoeding (art 5 en 18).

Als je niet in je gezin kan leven, moet je bijzondere bescherming krijgen (art 20).

Adoptie kan alleen als het in jouw belang is (art 21).

Als je voor verzorging, bescherming of een medische behandeling uit je gezin wordt gehaald, dan moet de overheid regelmatig nagaan of die situatie wel zo moet blijven (art 25).

Het Kinderrechtenverdrag waarborgt in art 9.3. het recht van het kind dat gescheiden leeft van zijn ouder(s) om met elk van beide ouders geregeld contact te hebben, tenzij dit in strijd is met het hoogste belang van het kind.

Als ouders en hun kinderen niet in hetzelfde land wonen, moeten ze zich als gezin kunnen herenigen (art 10).

HOE ZIT DAT BIJ ONS?

- Kinderen moeten opgroeien in hun gezin, met hun ouders.

- Je twee ouders zijn verantwoordelijk voor je opvoeding.

Soms is dat moeilijk, bijvoorbeeld omdat je ouders gescheiden zijn. Als je niet bij je twee ouders woont, heb je het recht om met je twee ouders persoonlijk contact te houden.

- Een kind uit zijn gezin halen, mag alleen als daar ernstige redenen voor zijn en als het in het belang van het kind is. Als je in een instelling of pleeggezin woont, dan moet regelmatig nagegaan worden of die plaatsing nog wel nodig is en of je niet terug naar je ouders kan.

- Sommige kinderen worden geadopteerd. Dat kunnen kinderen zijn uit ons land, maar ook uit het buitenland. Eerst moet er zekerheid zijn dat adoptie de beste oplossing is. Kinderen uit het buitenland adopteren mag alleen als er in het land van herkomst geen opvangmogelijkheden zijn. Bij adoptie nemen je adoptieouders definitief je opvoeding over.

- Soms wonen kinderen niet in hetzelfde land als hun ouders. Bijvoorbeeld kinderen van vluchtelingen die van hun ouders gescheiden zijn. Of misschien woont een van je ouders in het buitenland. Dan moet de overheid alles doen om ervoor te zorgen dat je zo vlug mogelijk weer bij je ouders bent, of dat je contact met je beide ouders hebt.

"Ik ben 16 jaar en ik zou heel graag alleen gaan wonen. Praten met mijn ouders over hoe ik me voel, lukt niet. Dat heb ik al duizend keer geprobeerd. Ik weet dat mijn ouders mij geen toestemming geven om alleen te wonen. Ik durf het dan ook niet te vragen. Een 'neen' zal de situatie thuis alleen maar erger maken. Ik word niet mishandeld of zo, maar ik kan het emotioneel niet meer aan. Is er een manier om toch alleen te gaan wonen? Kan ik zonder de toestemming van mijn ouders 'begeleid' alleen wonen?"

Eva, 16

"IK BEN 16 EN WIL THUIS WEG"

WAT MAG JE VERWACHTEN?

- Tot je 18 wordt, hebben je ouders het ouderlijk gezag en nemen zij alle beslissingen over je opvoeding. Je hebt dus de toestemming van je beide ouders nodig om als minderjarige alleen te wonen. Ook dan blijven je ouders alle beslissingen over jou nemen én hebben ze een onderhoudsplicht.
- Lukt het écht niet om thuis te blijven? Zoek hulp bij een dienst zoals het JAC en het CLB.
www.jac.be
www.onderwijs.vlaanderen.be/club
- Vanaf 17 jaar kom je in aanmerking voor begeleid zelfstandig wonen, ook wel CBAW genoemd. Je krijgt hulp bij administratie, het runnen van een huishouden enzovoort. Je betaalt zelf je huur, regelt de verzekeringen. Je begeleider bespreekt met jou hoe het verder loopt op school.
- Soms gaat het écht niet thuis, maar krijg je geen hulp. Of

je bent in gevaar. Dan is het nodig onmiddellijk in te grijpen. Dit heet gerechtelijke, ook wel gedwongen hulp. Het parket, ook wel Openbaar Ministerie, oordeelt hoe ernstig de situatie is en schakelt al dan niet de jeugdrechter in. De jeugdrechter neemt een beslissing over hoe het verder moet. Als je voor de rechter verschijnt, heb je steeds recht op een advocaat. Minderjarigen hoeven niet te betalen voor hun advocaat. Hij werkt pro deo. Een jeugdadvocaat vind je op www.jeugdadvocaat.be of neem contact op met tZitemzo.

- Bij gerechtelijke jeugdhulp beheert de consulent van de sociale dienst je dossier. Hij of zij voert gesprekken met alle partijen, ook met diensten die jou al helpen. Wat is voor jou de best mogelijke hulp? Het verslag van de consulent en zijn advies komen bij de jeugdrechter terecht, die de uiteindelijke beslissing neemt.